

POSTANOWIENIE

28 kwietnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Beata Janiszewska

na posiedzeniu niejawnym 28 kwietnia 2023 r. w Warszawie,
w sprawie z powództwa Syndyka Masy Upadłości I. spółki z ograniczoną
odpowiedzialnością spółki komandytowo-akcyjnej w K.
przeciwko R. K. i A. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.
o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną,
na skutek skarg kasacyjnych R. K. i A. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w
K.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z 29 listopada 2021 r., I ACa 1073/20,

- 1. odmawia przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej R. K.,**
- 2. zasądza od R. K. na rzecz Syndyka Masy Upadłości I. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowo-akcyjnej w K. kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego,**
- 3. odmawia przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej A. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.,**
- 4. zasądza od A. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. na rzecz Syndyka Masy Upadłości I. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowo-akcyjnej w K. kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Pozwani R. K. oraz A. sp. z o.o. w K. wnieśli skargi kasacyjne od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi, oddalającego apelacje skarżących w sprawie o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną i wydanie nieruchomości. Treść obu skarg jest w zasadzie zupełnie zbieżna, co uzasadnia odniesienie się do nich łącznie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jako przyczynę przyjęcia skarg kasacyjnych do rozpoznania skarżący wskazali oczywistą zasadność tych skarg. Podnieśli przy tym, że Sąd drugiej instancji naruszył m.in. art. 378 § 1 k.p.c., gdyż nie ustosunkował się do postawionych w apelacji dwóch zarzutów. Dotyczyły one, odpowiednio, naruszenia art. 233 i 328 k.p.c. oraz naruszenia art. 345 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe (dalej: p.u.). Skarżący nie wskazali, których jednostek redakcyjnych (przepisów) dotyczyć miały rzekomo zignorowane przez Sąd Apelacyjny zarzuty. Nie przedstawiono również dalszego wyводу, w którym nastąpiłoby wyjaśnienie, na czym dokładniej miałoby polegać naruszenie przepisów postępowania przez Sąd drugiej instancji, dlaczego mogło mieć ono istotny wpływ na wynik sprawy, ani jak okoliczności te przekładają się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej *prima facie* sprzeczności przyjętej przez Sąd drugiej instancji wykładni lub zastosowania prawa z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji prawa. Wnoszący skargę powinien więc zawrzeć w uzasadnieniu wniosku wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się "oczywista zasadność" skargi i przedstawić odpowiednie argumenty (postanowienie SN z 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Do przyjęcia skargi do rozpoznania na podstawie wskazanej przyczyny kasacyjnej nie jest wystarczające samo kwalifikowane naruszenie prawa przez Sąd drugiej instancji. W art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. mowa bowiem o oczywistej zasadności skargi, a nie o trafności zarzutu. Przytoczone przez skarżącego okoliczności powinny zatem jednoznacznie wskazywać na to, że w zasadniczym postępowaniu skarga

kasacyjna zostanie rozstrzygnięta na korzyść strony, która ją wniosła (postanowienie SN z 10 maja 2019 r., I CSK 768/18).

Wywody skarżących nie świadczą o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej w opisanym wyżej rozumieniu. Wypada zauważyć, że *prima facie* oczywiste jest, iż, wbrew twierdzeniom pozwanych, Sąd Apelacyjny odniósł się (na s. 5 uzasadnienia) do zarzutu naruszenia art. 345 p.u. Z kolei co się tyczy argumentacji nawiązującej do uchybienia art. 378 § 1 k.p.c., przywoływanego w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, to argumentacja ta z kilku powodów nie może być uznana za wystarczającą dla wypełnienia przyczyny kasacyjnej unormowanej art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Po pierwsze, skoro przyjęcie skargi do rozpoznania miałoby nastąpić z powodu naruszenia przepisów postępowania, to we wspomnianym wyżej wniosku musiałyby być przedstawione odpowiednio doniosłe racje świadczące o tym, że naruszenie takie mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Wymaganie to, stawiane w związku z określeniem podstaw kasacyjnych (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.), powinno być stosownie dobitnie wyjaśnione w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skoro argumentem na rzecz tezy o oczywistej zasadności tej skargi stało się przywoływanie przez skarżących naruszenia przepisów postępowania. Tymczasem w badanym przypadku wątek ten został całkowicie pominięty, co samo w sobie wykluczyło możliwość uznania, by spełniona została wskazywana przez skarżących przyczyna kasacyjna.

Po drugie, skarżący zasadniczo trafnie wskazują zatem, że Sąd Apelacyjny miał, wynikający z art. 378 § 1 k.p.c., obowiązek ustosunkowania się do zarzutów apelacji. W zakresie determinowanym potrzebą zbadania przyczyny kasacyjnej z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. należy jednak zauważyć, że postawieniu w apelacji zarzutu naruszenia art. 233 i 328 k.p.c. towarzyszyło w istocie wyrażenie niezadowolenia z wydanego w sprawie orzeczenia i stojących u jego podstaw ustaleń faktycznych – bez sprecyzowania, który dowód został źle oceniony (względnie pominięto jego ocenę) i jakie fakty zostały błędnie ustalone (lub nie ustalono ich). W konsekwencji nie sposób zrozumieć, w świetle brzmienia całości

zarzutu, jaki związek z dostrzeganym przez apelujących naruszeniem prawa miały unormowania zawarte w art. 328 i 233 k.p.c.

Wypada przypomnieć, że zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego – zasadą prawną z 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, sąd drugiej instancji rozpoznający sprawę na skutek apelacji nie jest związany przedstawionymi w niej zarzutami dotyczącymi naruszenia prawa materialnego, wiążą go natomiast zarzuty dotyczące naruszenia prawa procesowego. Związanie takie zakłada jednak należytą identyfikację konkretnych, dających się zweryfikować uchybień przepisom postępowania. Tymczasem opisana wyżej, daleko idąca wadliwość wskazanego zarzutu, postawionego w apelacjach sporządzonych przez profesjonalnie reprezentowanych pozwanych, prowadzi do wniosku o stworzeniu pozoru zarzutu w rozumieniu art. 368 § 1 pkt 2 k.p.c.

Po trzecie, niezależnie od opisanej wyżej wadliwości konstrukcyjnej rzekomo nierozpoznanego zarzutu, należy wskazać, że Sąd Apelacyjny odniósł się, wprawdzie zbiorczo, do wszystkich zarzutów naruszenia prawa procesowego. Poruszanie indywidualne każdej z tez postawionych przez pozwanych nie było konieczne. Z utrwalonego orzecznictwa wynika bowiem, że sąd drugiej instancji nie ma obowiązku odniesienia się do każdego argumentu prawnego i twierdzenia faktycznego prezentowanego przez apelanta; wystarczające jest to, że sam fakt ich rozpatrzenia nie budzi wątpliwości (zob. wyrok SN z 11 września 2020 r., III CSK 29/18 i przywołane tam orzecznictwo). Obowiązkiem sądu w ramach kontroli instancyjnej jest rozważenie zarzutów i danie wyrazu ich ocenie w uzasadnieniu orzeczenia, a obowiązek ten zostaje spełniony również w razie przedstawienia wyników oceny w syntetycznej postaci. Sąd Apelacyjny trafnie zidentyfikował kwestie, które budziły wątpliwości obu apelujących i dostrzegł, że w istocie zarzuty 1-4 obu apelacji dotyczyły tego samego wątku – przyjęcia, iż cena 100 000 zł za sporny lokal była zaniżona. Kwestii tej poświęcono rozważania zawarte na s. 2-3 uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy uznał, że z motywów skargi kasacyjnej nie wynika, by zachodziły przyczyny określone w art. 398⁹ § 1 pkt k.p.c., co uzasadniało odmowę przyjęcia tej skargi do rozpoznania. O

kosztach rozstrzygnięto zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy, w przypadku obu skarżących ich wysokość ustalając na podstawie § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono, jak w sentencji postanowienia.